

PM 2008 RIII (Dnr 001-948/2008)

Föreskrifter om kommunal energi- och klimatrådgivning

Remiss från Statens energimyndighet

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen från Statens energimyndighet överlämnas och åberopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Stockholms stad har på remiss fått förslag till föreskrifter om kommunal energi- och klimatrådgivning (STEMFS 2008:2) från Statens energimyndighet. Remisstiden sträcker sig till och med den 23 april 2008. Staden har medgetts uppskov till den 15 maj 2008. På grund av den korta remisstiden kommer stadens remissvar att skickas in underhand.

I förslaget till föreskrifter om kommunal energi- och klimatrådgivning (STEMFS 2008:2) föreslås att basutbildningarna ska omfatta grundläggande kunskap om energi- och klimatrådgivarens uppdrag och utövande, energianvändning i byggnader och inomhusklimat samt besparingspotential, tekniker, energibehov och besparingspotential i ett hushåll såväl som på ett företag samt grundläggande kunskap om växthuseffekten och klimatpåverkan från hushåll, företag och organisationer. Utbildningarna föreslås vara obligatoriska i syfte att öka kvaliteten på rådgivningen och att hushåll, företag och organisationer ska få likvärdiga råd oavsett vilken kommun de tillhör. Utbildningarna är kostnadsfria men kommunerna betalar rese- och logistikostnader.

I den föreslagna föreskriften preciseras också kommunernas redovisning av de aktiviteter som genomförts med stöd av det statliga bidraget. Genomförda aktiviteter ska redovisas senast den 30 november 2008 och den ekonomiska redovisningen senast den 15 januari året därpå.

Bakgrund

Den 1 februari 2008 ändrades förordningen (1997:1322) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning i syfte att bredda och förtydliga den kommunala energi- och klimatrådgivningen. Förändringen innebär att de kommunala energi- och klimatrådgivarna ska delta i basutbildningar och hur bidraget ska redovisas.

Energirådgivningen i stockholmsregionen organiseras redan 2003 som ett samarbete mellan 27 kommuner och finansieras med bidrag från Statens energimyndighet. Energirådgivningen som är kostnadsfri och opartisk vänder sig till både invånare och företag. Tolv energirådgivare har upphandlats för telefonrådgivningen. Rådgivningen är en del i stadens miljöarbete som bidrar till en hållbar energianvändning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden. På grund av den korta remisstiden har miljöförvaltningen svarat med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret anser att det är tveksamt att basutbildningarna föreslås bli obligatoriska då kraven på energirådgivarnas ämneskunskaper kan vara mycket olika. Kontoret avstyrker förslaget om två rapporteringstillfällen.

Miljöförvaltningen lämnar synpunkter liknande stadsledningskontoret och för även fram en rad förslag på hur föreskrifterna kan preciseras och kompletteras avseende det föreslagna utbildningskravet.

Mina synpunkter

Att minska energiförbrukningen och därmed stadens utsläpp av koldioxid är en prioriterad fråga för majoriteten i Stadshuset. Årets budget innehåller investeringar i energieffektiviseringsåtgärder i bostäder, äldreboenden m.m. om sammanlagt en miljard kronor under tre år. Stadens fastighetskontor har under 2007 startat ett EPC-projekt för att åstadkomma energieffektiviseringar i sammanlagt 450 000 kvadratmeter av stadens fastigheter. Staden har också ett mål i miljöprogrammet att minska växthusgasutsläppen med 10 procent. För att nå detta arbete räcker det inte med stadens åtgärder i de egna verksamheterna utan det är också viktigt att nå ut till boende, fastighetsägare och företag.

Energimyndigheten har ett viktigt uppdrag att stödja kommunernas arbete i klimat- och energirådgivningen. Stockholms kommuns energirådgivning som pågått sedan 2003 är ett samarbete med 26 andra kommuner i regionen. Telefonrådgivningen är kostnadsfri och vänder sig till både invånare och företag.

Angående Energimyndighetens förslag till föreskrifter vill jag hänvisa till miljöförvaltningens synpunkter som finns bifogade i remissammanställningen till denna promemoria.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen från Statens energimyndighet överlämnas och återopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 7 maj 2008

ULLA HAMILTON

Bilaga

Remiss från Statens energimyndighet med förslag till föreskrifter för kommunal energi- och klimatrådgivning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. delvis godkänna föredragande borgarrådets förslag till beslut
2. därutöver anföras:

Med tanke på det tilltagande klimathotet finns all anledning till ett ambitiöst arbete med att öka medvetenheten och kunskapen om energianvändningens och olika energikällors bidrag till klimatpåverkan, både bland kommunernas invånare och företag samt inom kommunernas egna verksamheter.

Det är nödvändigt att Energimyndigheten satsar ambitiöst på att utveckla energirådgivningen, men det är lika nödvändigt att Stockholms stad och andra kommuner gör motsvarande satsning så att Energimyndighetens ekonomiska stöd tas tillvara på bästa sätt. För att stödet ska kunna störst nytta krävs att det finns kompetens, ett uppdrag och en del resurser avsatt inom kommunen så att energirådgivningen kan förankras, utvecklas över tiden och ständigt bli bättre. Det krävs en satsning från staden på att behålla och öka den egna kompetensen.

I Stockholms stad finns inte längre någon egen energirådgivare till invånare och företag då de som under förra mandatperioden fanns på Miljöförvaltningen tagits bort liksom Agenda 21-samordnarna som fanns i stadsdelsnämnderna. Även Stockholms stads miljöcentrum för företag som gav råd till och initierade systematiskt miljöarbete för stadens små- och mellanstora företag har tagits bort. Idag upphandlar Stockholms stad sin energirådgivning helt och hållet från konsulter. För att förankra denna verksamhet och ständigt kunna uppdatera konsulterna med stadens ambitioner och stockholmarnas behov behövs även energirådgivare och Agenda 21-samordnare samt näringslivssamordnare med miljökompetens inom staden.

Medel och uppdrag för energirådgivningen saknas i stadens budget och är ständigt beroende av att söka medel utifrån. Inte heller den interna energirådgivningen bedrivs kontinuerligt. Idag finns Energicentrum på Miljöförvaltningen som ska utbilda och ge energiråd till stadens förvaltningar och bolag. Men deras finansiering från miljömiljarden som vi införde förra mandatperioden är tillfällig och det finns inga medel för en fortsättning avsatta i stadens budget varför verksamheten ser ut att avslutas redan i slutet av detta år. För att nå önskade resultat måste de göras en långsiktig satsning och uppbyggnad av stadens energirådgivning, både gentemot invånare och företag såväl som gentemot stadens egna förvaltningar och bolag.

ÄRENDET

Stockholms stad har fått remiss över förslag till föreskrifter om kommunal energi- och klimatrådgivning (STEMFS 2008:2) från Statens energimyndighet. Remisstiden sträcker sig till och med den 23 april 2008. Staden har medgetts uppskov till den 15 maj 2008. På grund av den korta remisstiden kommer stadens remissvar att skickas in underhand.

I förslaget till föreskrifter om kommunal energi- och klimatrådgivning (STEMFS 2008:2) föreslås att basutbildningarna ska omfatta grundläggande kunskap om energi- och klimatrådgivarens uppdrag och utövande, energianvändning i byggnader och inomhusklimat samt besparingspotential, tekniker, energibehov och besparingspotential i ett hushåll såväl som på ett företag samt grundläggande kunskap om växthuseffekten och klimatpåverkan från hushåll, företag och organisationer. Utbildningarna föreslås vara obligatoriska i syfte att öka kvaliteten på rådgivningen och att hushåll, företag och organisationer ska få likvärdiga råd oavsett vilken kommun de tillhör. Utbildningarna är kostnadsfria men kommunerna betalar rese- och logikostnader.

I den föreslagna föreskriften preciseras också kommunernas redovisning av de aktiviteter som genomförts med stöd av det statliga bidraget. Genomförda aktiviteter ska redovisas senast den 30 november och den ekonomiska redovisningen senast den 15 januari året därpå.

Bakgrund

Den 1 februari 2008 ändrades förordningen (1997:1322) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning i syfte att bredda och förtydliga den kommunala energi- och klimatrådgivningen. Förändringen innebär att de kommunala energi- och klimatrådgivarna ska delta i basutbildningar och hur bidraget ska redovisas.

Energirådgivningen i stockholmsregionen organiseras redan 2003 som ett samarbete mellan 27 kommuner och finansieras med bidrag från Statens energimyndighet. Energirådgivningen som är kostnadsfri och opartisk vänder sig till både invånare och företag. Tolv energirådgivare har upphandlats för telefonrådgivningen. Rådgivningen är en del i stadens miljöarbete som bidrar till en hållbar energianvändning.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden. På grund av den korta remisstiden har miljöförvaltningen svarat med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att Energimyndigheten har ett viktigt uppdrag för att stödja kommunernas arbete i energi- och klimatrådgivningen.

Stadsledningskontoret anser att det är tveksamt att basutbildningarna föreslås bli obligatoriska då kraven på energirådgivarnas ämneskunskaper kan vara mycket olika. I Stockholms innerstad kan det gälla hushållsel och fjärrvärme och i Norrtälje kan det handla om eldning med pellets. Utbildning måste därför finnas på olika nivåer och inom olika ämnen så att energirådgivarens förkunskaper, erfarenheter och regionala tillhörighet beaktas.

Stadsledningskontoret avstyrker förslaget om två rapporteringstillfällen, den 30 november

för aktiviteter och den 15 januari för ekonomin, eftersom det innebär en onödig administration. Lämpligen bör rapporteringen för både aktiviteter och ekonomi kunna ske den 15 januari.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förslag till föreskrifter om basutbildningar

I och med att basutbildningen blir obligatorisk finns anledning att studera konsekvenserna med avseende på effektivitet.

Till och med inom Stockholms län behöver olika krav ställas på energirådgivarnas ämneskunskaper. I innerstaden kan det gälla hushållsel, fastighetsel och fjärrvärme, i Norrtälje t.ex. är pelletseldning aktuell. Förordningen uppmärksammar detta problem i § 2, genom att ange att "regionalt anpassad kunskap" skall förmedlas. Föreskrifterna saknar hantering av denna fråga.

Ett motiv som anges till att basutbildningen skall vara obligatorisk är att kvalitén på rådgivningen behöver ökas. Det är förstås utmärkt med utbildning för de energirådgivare som har kunskapsluckor. Problemen uppstår med de energirådgivare som verkat länge och kan sitt område. Skall de tvingas sitta av kurser som de inte har någon nytta av?

Ytterligare frågor som behöver hanteras är;

- Vilka gäller obligatoriet för? Är det konsulten som upphandlats för telefonrådgivning eller gäller det också den ansvarige tjänstemannen på kommunen?
- Hur ofta kommer obligatoriska kurser att anordnas? Skall de förekomma varje år eller behöver en energirådgivare som genomgått en baskurs aldrig mer gå den?

Mot bakgrund av ovanstående frågeställningar anser förvaltningen att;

- Det skall finnas ett utbud av kurser på olika nivåer och inom ämnesområden som även är uppdelade efter regionala förutsättningar
- Det skall vara fritt att välja nivå så att kurserna motsvarar energirådgivarens förkunskaper och erfarenheter. Möjligen kan energirådgivarna få tentera av för att visa att de har rätt grundkompetens.
- Energirådgivaren skall kunna välja kurser som motsvarar hennes/hans regionala tillhörighet
- Det är lämpligt att baskurserna koncentreras i tiden så att reskostnaderna minimeras.
- Basutbildningarna bör vara obligatoriska enbart för de som operativt deltar i energirådgivningen, ej för övriga involverade från kommunen.
- Efter avslutad obligatorisk basutbildning bör fortsatt utbildning vara frivillig

Förslag till föreskrifter om redovisning

Föreskriften kräver redovisning vid två tillfällen, den 30 november för aktiviteter och den 15 januari för ekonomin. Två rapporteringstillfällen med tillhörande administrativa processer inom kommunen minskar effektiviteten väsentligt.

Förvaltningen anser att ett rapporteringstillfälle tillämpas, lämpligen den 15 januari för både aktiviteter och ekonomi.